

СТАНОВИЩЕ

от проф.дн Мария Кирилова Баева,
СУ "СВ. КЛ. ОХРИДСКИ", ФНОИ

на дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен "доктор" в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. "Педагогика", докторска програма „Предучилищна педагогика”

Тема: ФОРМИРАНЕ НА ПОЗНАВАТЕЛЕН ИНТЕРЕС КЪМ „ДРУГАТА“ КУЛТУРА И МОТИВАЦИЯ НА РАННО ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ НА 6-7-ГОДИШНИ ДЕЦА

Докторант: Мария Панайотис Бакалуди

Научен ръководител: доц. дн София Дерменджиева

Научен консултант: доц. д-р Мариана Балабанова

Становището е изготвено съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“

Общо представяне на процедурата и докторанта

Трудът е посветен на актуални проблеми за съвременното ни, засягащи образователната сфера - формиране на познавателен интерес към „другата“ култура и мотивация на ранно чуждоезиково обучение на 6-7-годишни деца. Миграционните процеси и реалните условия на райони на Балканския полуостров изискват бързи и адекватни образователни концепции и действия както по отношение на „другата“ култура, така и по отношение на езиковото обучение от ранно детство. С всеки ден кристализира необходимостта всеки човек да изгради своята идентичност в рамките на многоизмерна мрежа с акцент върху новата наднационална референтна рамка по неконфликтен начин. Следователно, за да се адаптира към изискванията на новата среда, индивидът трябва да придобие необходимите межкултурни и комуникационни умения.

Изследването в дисертацията е научно издържано и показва познаването на основни теоретико-експериментални параметри по темата. Добре проучени и анализирани са разнообразни литературни източници – теории, методики на обучение, педагогическа практика и др. В изследването се вижда личното

мнение и оценката на докторантката по представените педагогически и методически проблеми.

Дисертационният труд е обсъден и предложен за публична защита на заседание на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ при Факултета по педагогика на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. Дисертационният труд съдържа 160 страници основен текст и 30 страници приложения. В съдържанието си дисертацията включва въведение, четири основни глави, заключения, шест приложения и списък на използвана литература. В изложението са включени 22 таблици, 2 фигури, 4 схеми, 11 диаграми. Библиографията обхваща 213 източника. В „Приложения“ са представени диагностични инструменти и дидактически ресурси.

Обща характеристика на дисертационния труд

- **Актуалност на тематиката** Дисертационният труд на Мария Бакалуди съответства на изискванията от Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски". Дисертацията е посветена на организацията на проактивна образователна среда за формиране на познавателен интерес към „другата“ култура като израз на процесно-ориентиран подход в детската градина. Осигуряването ѝ идентифицира човешки, материално-технически и технологични ресурси като основа за развитие на мотивирани способности у 6-7-годишните деца при ранното овладяване на чужд език.

Представяне на проблема

Трудът е с подчертано теоретико-аналитичен и практико-приложен характер. Докторантката компетентно съчетава теоретичния анализ с експерименталното изследване. Организацията и етапите на научно-изследователската работа отговарят на изискванията за такъв вид изследване. Езикът и стилът при интерпретиране на научните източници и на представяне на тезите и понятията е ясен и точен. Подготовката на докторантката и опитът ѝ в системата на образователната и възпитателната работа се е отразил положително в адекватното разработване на научно-изследователска концепция и постановка на изследвания проблем.

Авторефератът обективно отразява съдържанието на дисертационния труд и е изготвен структурно в съответствие с изискванията.

Формални и съдържателни параметри на дисертационния труд: Целите дисертационното изследване са свързани с разработване на дизайн на проактивна образователна среда за формиране на познавателен интерес към

„другата“ култура и експериментално да се тества мотивационната ѝ ефективност ранното изучаване на чужд език от 6-7- годишни деца.

Като цяло, постановката на дисертационното изследване удовлетворява изискванията за защита на дисертационен труд в професионално направление 1.2.Педагогика.

Методика на изследването

Обект на дисертационното изследване е процесът на формиране на познавателен интерес към „другата“ култура“ в детската градина. Визира се групата на 6-7-годишните деца преди постъпване в училище, която се разглежда като специфично детско общество с нейните социализиращи ресурси и социални формални и неформални взаимодействия.

Изследването е насочено към проучване на възможностите на проактивната образователна среда за формиране на познавателен интерес към „другата“ култура като основа за стимулиране на ранното чуждоезиково обучение на 6-7- годишни деца. Докторантката се фокусира върху съществената нужда от теоретично и практическо интерпретиране на комплексен подход и неговото значение за цялостното развитие на детската личност в периода преди постъпване в училище.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Основен акцент в проведеното изследване е апробиране на педагогическата технология за организация на проактивна образователна среда за формиране на познавателен интерес към „другата“ култура и изследване влиянието ѝ върху мотивацията на 6-7-годишни деца към ранно изучаване на чужд език.

Изложението на дисертационния труд е структурирано в четири основни глави, съдържателно извеждащи актуални аспекти от областта на изследваната проблематика. В хода на техния анализ се концептуализира на теоретично и практическо равнище дизайна на проактивна образователна среда. Допуска се, че фокусираният интерес към другата/чуждата култура усилва познавателната активност на 6-7-годишните деца и е условие за мотивирано овладяване на чуждия език.

В първа глава Мария Бакалуди е заложила на анализа на предимствата и спецификите на изучаването на езици в ранна възраст – визия и влияние върху развитието, възпитанието и социализацията на детето от предучилищна възраст, т.е., това което осигурява теоретична основа на изследването.

Втора глава е посветена на влиянието на социалната и културната среда за израстването на детето и се утвърждава разбирането, че езикът оформя социалната реалност на детето и че децата използват езика, за да разберат и взаимодействат със света около тях.

Относно трета глава – аналитичният обзор се фокусира върху образователната среда, която се определя като уникалната променлива, от чиято функционалност зависи промяната на индивида и развитието на неговия потенциал. Очертана е ролята на проактивния учител като посредник между детето и глобалния свят, както и съпътстващите я възможности и предизвикателства.

В четвърта глава Мария Бакалуди се фокусира върху педагогическата технология за организация на проактивна образователна среда за формиране на познавателен интерес към „другата“ култура и мотивация за ранно чуждоезиково обучение на 6-7-годишни деца“

В този смисъл в дисертационното изследване се прави опит за „създаване“ профил на проактивна образователна среда, функционираща в пространството на детската група и преди всичко в групата на 6-7-годишните деца.

В заключение: резултатите от качествения и количествения анализ, както и заключението от допълнителна статистическа процедура са основания за извода, че са налице достатъчно важни доказателства за потвърждаване верността на хипотезата. В качеството си на технологичен дизайн, проактивната образователна среда с фокус върху „другата/чуждата“ култура, е търсената контекстуална променлива, която благоприятства активното участие на субектите чрез диалогични и персонализирани преживявания и усилва мотивацията им за ранно чуждоезиково обучение.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите на Мария Бакалуди съответстват на количественото изискване от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски". Отразяват съществени страни от съдържанието на дисертацията и съдействат за популяризиране на резултатите от научното изследване.

Научната самооценка за приносите отразява адекватно постиженията на докторантката и съм съгласна с изведените от авторката научни приноси.

Автореферат

Авторефератът обективно отразява съдържанието на дисертационния труд и е изготвен структурно в съответствие с изискванията.

Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Желателно е постиженията на Мария Бакалуди да бъдат споделени с по-широка аудитория, тъй като докторантката е успяла да изведе конкретна визия за съвременната реалност, пречупена през призмата на практиката за творчески, субектно-ориентирани решения, свързани със социалната и езиковата компетентност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд показва, че докторантката Мария Панайотис Бакалуди **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване и постигнати резултати и приноси и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Мария Панайотис Бакалуди в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. “Педагогика”, докторска програма „Предучилищна педагогика”

23.02.2025 г.

Изготвил становището:

Проф.дн.Мария Баева

SOUTH-WEST UNIVERSITY “Neofit Rilski“

OPINION

by Prof. Ph.D. Maria Kirilova Baeva, D.Sc.
SOFIA UNIVERSITY "St. Kliment Ohridski",
Faculty of Educational Studies and the Arts

for dissertation work
for awarding the educational and scientific degree "doctor" in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional direction 1.2. "Pedagogy", doctoral program "Preschool Pedagogy"

Topic: FORMATION OF COGNITIVE INTEREST IN THE "OTHER" CULTURE AND MOTIVATION OF EARLY FOREIGN LANGUAGE EDUCATION OF 6-7-YEAR-OLD CHILDREN

Doctoral student: Maria Panagiotis Bakaloudi

Research supervisor: Assoc. Prof. Sofia Dermendzhieva, Ph.D., D.Sc.

Scientific consultant: Assoc. Prof. Dr. Mariana Balabanova

The opinion was prepared according to the order of the Rector of the South-West University „Neofit Rilski“

General presentation of the procedure and the PhD student

Relevance of the subject The dissertation work of Maria Bakaludi corresponds to the requirements of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at the South-West University „Neofit Rilski“. The dissertation is dedicated to the organization of a proactive educational environment for the formation of cognitive interest in the "other" culture as an expression of a process-oriented approach in kindergarten. Its provision identifies human, material, technical and technological resources as a basis for the development of motivated abilities in 6-7-year-old children in the early mastery of a foreign language.

The dissertation was discussed and proposed for public defense at a meeting of the "Preschool and Primary School Pedagogy" Department at the Faculty of Pedagogy of the South-West University „Neofit Rilski“. The dissertation contains 160 pages of main text and 30 pages of appendices. In its content, the dissertation includes an introduction, four main chapters, conclusions, six appendices and a list of references. The exhibition includes 22 tables, 2 figures, 4 schemes, 11 diagrams. The bibliography covers 213 sources. Diagnostic tools and didactic resources are presented in the "Appendices".

General characteristics of the dissertation work

The work has a markedly theoretical-analytical and practical-applied character. The doctoral student competently combines theoretical analysis with experi-

mental research. The organization and stages of the research work meet the requirements for this type of research. The language and style in interpreting the scientific sources and presenting theses and concepts is clear and precise. The preparation of the doctoral student and her experience in the system of education and upbringing had a positive impact on the adequate development of a research concept and formulation of the researched problem. The abstract objectively reflects the content of the dissertation work and is prepared structurally in accordance with the requirements.

Formal and substantive parameters of the dissertation work: The objectives of the dissertation research are related to the development of a design of a proactive educational environment for the formation of cognitive interest in the "other" culture.

In general, the setting of the dissertation study satisfies the requirements for the defense of a dissertation work in professional direction 1.2. Pedagogy.

Research methodology

The subject of the dissertation research is the process of formation of cognitive interest in the "other" culture" in the kindergarten. It refers to the group of 6-7-year-old children before entering school, which is considered as a specific children's society with its socializing resources and social formal and informal interactions.

The research is aimed at exploring the possibilities of the proactive educational environment for the formation of cognitive interest in the "other" culture as a basis for stimulating the early foreign language learning of 6-7-year-old children. The doctoral student focuses on the essential need for theoretical and practical interpretation of a complex approach and its importance for the overall development of the child's personality in the period before entering school.

Characterization and evaluation of the dissertation work and contributions

The main focus of the conducted research is the testing of the pedagogical technology for the organization of a proactive educational environment for the formation of cognitive interest in the "other" culture and the study of its influence on the motivation of 6-7-year-old children towards early learning of a foreign language.

The presentation of the dissertation work is structured in four main chapters, meaningfully bringing out current aspects from the field of the studied issues. In

the course of their analysis, the design of a proactive educational environment is conceptualized on a theoretical and practical level. It is assumed that the focused interest in the other/foreign culture enhances the cognitive activity of 6-7-year-old children and is a condition for motivated mastering of the foreign language.

In the first chapter, Maria Bakaludi focused on the analysis of the advantages and specifics of learning languages at an early age - vision and influence on the development, upbringing and socialization of the child of preschool age, i.e., what provides the theoretical basis of the study.

A second chapter is devoted to the influence of the social and cultural environment on the child's development and affirms the understanding that the language shapes the child's social reality and that children use the language to understand and interact with the world around them.

Regarding the third chapter - the analytical overview focuses on the educational environment, which is defined as the unique variable on whose functionality depends the change of the individual and the development of his potential. The role of the proactive teacher as a mediator between the child and the global world is outlined, as well as the accompanying opportunities and challenges.

In the fourth chapter, Maria Bakaludi focuses on the pedagogical technology for the organization of a proactive educational environment for the formation of cognitive interest in the "other" culture and motivation for early foreign language learning of 6-7-year-old children.

In this sense, the dissertation research attempts to "create" a profile of a proactive educational environment functioning in the space of the children's group and above all in the group of 6-7-year-old children.

In conclusion: the results of the qualitative and quantitative analysis, as well as the conclusion of an additional statistical procedure, are grounds for the conclusion that there is sufficient important evidence to confirm the validity of the hypothesis. As a technological design, the proactive educational environment with a focus on the "other/foreign" culture is the searched contextual variable that favors the subjects' active participation through dialogic and personalized experiences and enhances their motivation for early foreign language learning.

Assessment of the PhD student's publications and personal contributions

The publications of Maria Bakaludi correspond to the quantitative requirement of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at the South-West

University „Neofit Rilski“. They reflect essential aspects of the content of the dissertation and contribute to the popularization of the results of the scientific research.

The scientific self-assessment of the contributions adequately reflects the achievements of the doctoral student and I agree with the scientific contributions made by the author.

The abstract objectively reflects the content of the dissertation work and is prepared structurally in accordance with the requirements.

Recommendations for future use of dissertation contributions and results

It is desirable that the achievements of Maria Bakaludi be shared with a wider audience, since the doctoral student has managed to bring out a concrete vision of modern reality, refracted through the prism of the practice of creative, subject-oriented solutions related to social and linguistic competence.

CONCLUSION

The dissertation work shows that the doctoral student Maria Panagiotis Bakaludi possesses in-depth theoretical knowledge and professional skills, demonstrating qualities and skills for independent conduct of scientific research.

Due to the above, I confidently give my positive assessment of the conducted research and achieved results and contributions and I propose to the honorable scientific jury to award the educational and scientific degree "doctor" to Maria Panagiotis Bakaludi in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional direction 1.2. "Pedagogy", doctoral program "Preschool Pedagogy".

23.02.2025 г.

Prepared the opinion:

Prof. Ph.D. Maria Baeva, D.Sc.